

spørger da, om denne Menighed er uheldigere stillet, hvis denne Lov ikke kommer ud iaar eller næste Aar, end den har været fra den Dag, den dannede sig, indtil den Dag idag? Først ved de 50 Præsters Udvikning af Folkekirken kan Ministeriet komme denne Menighed til livs; vil han prøve derpaa og saaledes sprænge Folkekirken, er det en anden Sag. — Jeg vil sige til det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen), som paastaar, at et frit Samsund ikke kan findes indenfor Folkekirken, at Sognebaandsløsningsloven hjemler frie Samsund, nemlig imellem de Menighedsmedlemmer, der frit slutte sig til en bestemt Præst, som de ønske til Sjælesørger. Er det ikke et frit kirkeligt Samsund, at en Mand vælger sig en Præst til Sjælesørger? Der er jo Ingen, som tvinger ham. Ligeoverfor Folkekirken octroierede Præster, som sendes af Regjeringen, maa man dog virkelig paastaa, at Sognebaandsløsningsloven danner frie Samsund, og denne Menighed maa kunne kaldes et frit Samsund i samme Forstand. Dens Medlemmer kunne ikke udstødes af Folkekirken, saalænge de holde sig indenfor de samme Grændser som hidtil, og selv udtræde af Folkekirken ville de ikke. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds raadede Menigheden dertil, men det Naad vil jeg sibt af alle give dem, thi jeg er overbevist om, at de Farer, som den bornholmske Menighed med saa stærke Farver har fremhævet i sit Andragende, ville, om ikke i denne Stægt, saa dog i den næste, kunne rive den Menighed, der bliver ved at staa, saaledes som Nyslinge Menighed for Diebliffet staaer. Alles Dine ere henvendte paa en saadan Menighed, man stiller Fordringer til den om Reenhed i Være og Vandel, som til ingen anden Menighed i Landet, og den staaer som en Stad paa et Bjerg, udsat for ethvert nysgjerrigt Die. Denne Prøve er en vanskelig Sag, naar det gjælder Hjertets helligste Overbeviisning. — Jeg spørger tilfødt, hvorledes Lovforslaget stiller Menigheden paa Bornholm og andre lignende

Menigheder? Jeg har allerede fremhævet, hvorledes jeg betragter den bornholmske Frimenigheds Oprindelse; det staaer for mig, at Sagen, uden Biskoppens uheldige Indblanding deri, ikke var bleven til Andet, end hvad den indre Mission for Diebliffet udretter trindt omkring i Landet. Man kan være mindre enig om en saadan Virksomheds Hensigtsmæssighed, om dens hele christelige Betydning, men jeg siger, at det ikke vilde være blevet til Andet paa Bornholm, og denne Retning er nu af Kirkestyrelsen og mangfoldige Andre her i Landet bleven vel anseet; den Tranbergske Mission kunde være bleven ligesaa vel anseet, som den indre Mission for Diebliffet er. Der er sagt om denne Menighed, og navnlig om dens Præst, at han selv har stillet sig i et saa uheldigt Forhold til Folkekirken, at han har stillet sig saa skarpt ligeoverfor det Bestaaende i denne, at der ikke kunde være Tanke om, at han kunde indtræde deri igjen, uden at han — for at citere den høitærede Ministers Ord — gav „en fuldstændig aaben Erkjendelse af, at han med Hensyn til sin Betragtning af Folkekirken havde faaet en anden Anskuelse end den, man maatte ulede af hans tidligere Udtalelser“, og, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 1ste Valgkreds (Hall) udtrykte sig, at han paa rette Tid og Sted skulde tilbagefalde, hvad han havde sagt. Saadanne Fordringer, som her ere opstillede, vilde let — i mine Dine ibetmindste — udelukke denne Mand og hans Menighed fra at kunne faae kongelig Stadsfæstelse. Den høitærede Minister har nemlig ved 1ste og 2den Behandling udelukkende holdt sig til Tranbergs Udtalelser i dansk Kirketidende for 2den December forrige Aar; det er det eneste Actstykke, den høitærede Cultusminister har fremlagt for os, og jeg troer, jeg har paavist med al den Styrke og Sandhed, som kan anvendes i denne Sag, at denne Udtalelse ikke gaar et Haarsbred udover, hvad Præsten i Nyslinge, Johannes Clausen, har udtalt som sin Overbeviisning. Det er dog imidlertid mildest talt den største Forunderlig-